

Lk 2

TOETUSTEST

Kes ja mis tingimustel saavad kasutada tasuta ujumisteenust?

Lk 4

TUNNUSTUS

Vääna mõisakooli endine õpetaja Tiiu Tuisk on riikliku elutöö preemia kandidaat.

Lk 6

MAJAOMANIKELE

Hoonete katused tuleb hoida lumest ja jääst puhtad.

Tiraaz: 7650

NELJAPÄEV, 7. detsember 2023

www.harku.ee HarkuVald

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK TASUTA HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Suur korvpalliõhtu Tabasalus. Loe lk 8

30. novembril 2023 kinnitas vabariigi valitsus Sõrve looduskaitseala moodustamise. Ettepaneku Sõrve looduskaitseala moodustamiseks esitas Harku vald 25. juunil 2006. aastal.

MERIKE PINN

kommunikatsioonispetsialist

Kogu Harku vald on seda otsust pikki aastaid oodanud ja see on nii meile kui ka meie headele naabritele väga oluline, sest riikliku kaitse alla võetav ala on viimane terviklik loodusmaastik Tallinna lähistel. Esimesed sammud looduskaitseala moodustamiseks tehti juba pea kaksikümmend aastat tagasi ja selle eesmärgi nimel on vallavalitsuse ja vallavolikogu eri koosseisud järjepanu töötanud ning selle taga on alati olnud meie kohaliku kogukonna tugev toetus," avaldas heameelt Harku vallavanem Katrin Krause.

"Siin elavad merikotkad, kanakullid, orhideed ning veel vähemalt tuhat loomaja taimeliiki saavad kaitseala loomisega püsiva ja kindla elukeskkonna. Sõrve looduskaitseala tagab igale tallinlasele, pealinna lähivaldade elanikule või õpilasele linnalähedase

17 aastat ootust. Valitsus kinnitas Sõrve looduskaitseala moodustamise

Sõrve looduskaitseala on loodud! Esireas vasakult: vallavanem Katrin Krause, minister Kristen Michal ja loodusmees Val Rajasaar. / Foto: Eliise Kuus

puhke- ja matkapaiga ning loodusaridust pakkuva koha, kus mitmekesiste ökosüsteemidega tutvuda," ütles kliimaminister Kristen Michal, kui otsustas Sõrve looduskaitseala moodustamise eelnõu kooskõlastusringile saata.

Viimase aasta jõupingutused

Viimased jõupingutused Sõrve looduskaitseala moodustamiseks võeti ette möödunud sügisel. Uut lootust andis peaminister Kaja Kallase käik Harkusse 29. novembril 2022, kui anti üle Harku vallavalitsuse ja volikogu ühine pöördumine vabariigi valitsusele Sõrve looduskaitseala kehtestamiseks peaminister Kaja Kallasele kohapeal kohtumisel Harkus. Peaministriga arutati Sõrve looduskaitseala väärtusi ja selle hoidmise vajadusi. Samuti tehti ringkäik Harku karjääri piiril ja plaanitava Sõrve looduskaitseala ääres. Kahjuks jäi eelmisel valitsusel kaitseala loomata. Põhjuseks majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi vastuseis ja selle taga põhjus, et Sõrve looduskaitseala loomine oli pinnuks silmas paekivikae-

Augustis 2023 võtsid Harku vallavalitsus ja volikogu ette järgmise sammu.

3. augustil pöördusid nad vabariigi valitsuse poole palvega võtta vastu määrus "Sõrve looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri", mille eelnõu esitas toonane keskonnaminister valitsuse istungile möödunud aasta lõpus. Samasisulise palve oli Harku vald esitanud ka 2022. aasta novembris.

Vald ei leppinud mõttega, et asi lõpule viimata jääb ning andis hoogu juurde. Täpselt kuu aega pärast pöördumist, 6. septembril kohtus vallavanem Katrin Krause Sõrve looduskaitseala küsimuses kliimaministeeriumis minister Kristen Michaliga ja andis ülevaate plaanitava looduskaitseala olulisusest. "Valla eesmärk on kaitsta metsi koos seal leiduvate sadade kaitsealuste liikidega ja hoida meie loodushüvesid. Sõrve metsad on ainus terviklik roheala Tallinna külje all, kus on esindatud pea kõik Eesti metsatüübid," selgitas Krause.

Kaitseala loomisega liigutakse edasi

7. novembril 2023 saatis klii-

maminister Kristen Michal kooskõlastusringile Sõrve looduskaitseala moodustamise eelnõu. "Tallinna vahetus läheduses paiknev 2257,5 hektari suurune ala on piirkonna ainus terviklikult säilinud kompaktno loodusmassiiv, millel on erakordne tähtsus loodusliku mitmekesisuse püsimisel ja Harjumaa elanikele puhkevõimaluste ja loodusariduse pak-kumisel. Et piirkonnas olulise ala loodusväärtused säiliks, otsustas kliimaminister kooskõlastusringile saata Sõrve looduskaitseala moodustamise eelnõu," teavitas ministeerium.

Sõrve looduskaitseala tuleb!

Kolm nädalat hiljem, 30. novembril 2023 sai kliimaministeeriumi esitatud eelnõu valitsuse istungil heakskiidu: Harku valda moodustatakse Sõrve looduskaitseala ja kehtestatakse selle kaitsekord.

Sõrve looduskaitseala asub Harju maakonnas Harku vallas Ilmandu, Liikva, Muraste, Rannamõisa, Sõrve, Vahi ja Viti külas ning Saue vallas Vatsla külas.

(Jätub lk 3)

OOTAME SIND KOJU!

REGISTREERI HARKU VALLA ELANIKUKS JA AITA KAASA KODUKOHA ARENGULE

10 töötava inimese sissekirjutus aitas meil ehitada Harkusse välijõusaali

Kõigi perioodil 1.-31.12.2023 registreerunute vahel loosime välja

5x iPhone 15

Kampaania reeglid ja lisainfo:
www.harku.ee või lk 3

VALLAVALITSEMINE

Lühiuudised

Vaata lisaks värskaid uudiseid pea iga päev Harku valla kodulehel www.harku.ee.

Naiskodukaitsja Eve Tobias pälvis kodanikupäeva aumärgi

Siseminister andis 24. novembril üle kodanikupäeva aumärgid 14 erakordsele kodanikule, kes edendavad elu erinevates paikades üle kogu Eesti. Oma tegevuse eest naiskodukaitses pälvis aumärgi ka Harju ringkonna naiskodukaitsja Eve Tobias (pildil).

Eve Tobias tunnustati suure panuse eest Eesti elanike teadlikkuse tõstmisel elanikkonnakaitses valdkonnas ja Väana-Jõesuu külaseltsi aktiivse juhtimise eest.

Eve südamega tehtud vabatahtliku töö tulemusel on saanud kriisiteadlikumaks mitu tuhat Eesti elanikku. Tema eestvedamisel on Harju ringkonna naiskodukaitsjad aastaid osalenud erinevatel üritustel, kus on elanikele tutvustatud "Ole valmis!" kriisiäppi ning jagatud teadmisi kriisiks valmisolekust ja kriisivarudest. Lisaks on Eve sama teemat tutvustanud ka noortele, seda nii riigikaitsealagrites kui ka kooli külalistundides. Aktiivse tegutsemise kõrval naiskodukaitses jagub Evel jaksu ka Väana-Jõesuu külaseltsi aktiivseks juhtimiseks. (HVT)

Muutub ujumisteenusele saamine

Alates 1. jaanuarist 2024 lõpeb ujumisteenuse kasutamiseks paberkaartide väljastamine ja kasutamine.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakond ei väljasta enam järgmise aasta jaanuarist pensionäridele, puuetega lastele ja lasterikastele peredele eraldi ujumiskaarti. Vajalik on teha sotsiaal- ja tervishoiuosakonnale taotlus ujumisteenuse kasutamiseks Tabasalu spordikompleksis.

Ujulasse pääseb teenuseid kasutama üksnes ID-kaardiga identifitseerides. Palume ujulasse minnes võtta alati ID-kaart kaasa.

Ujumisteenust saavad tasuta kasutada:

- 1) nelja ja enama lapsega pered üks kord kalendrikuus;
- 2) puudega laps koos saatjaga ja puudega mittetöötav täiskasvanu kuni neli korda kalendrikuus;
- 3) mittetöötav vanaduspensioni saav isik kuni kuus korda kalendrikuus.

Ujumistoetuse taotlemine, taotluse menetlemine ja teenuse määramine toimub endiselt taotluse alusel. Lasterikastele peredel palume taotlusele kirjutada mõlema lapsevanema nimi. Pärast taotluse esitamist saadab sotsiaal- ja tervishoiuosakond teile teate teenuse kasutusõiguse kehtima hakkamisest.

Teenusele õigustatud isikud peavad taotluse esitamise päeval olema Harku valla elanikud.

(Tiia Spitsõn, sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja)

Kaasava eelarve võiduidee realiseeritakse järgmise eelarveaasta (2024) jooksul.

MADIS IDNUM
kommunikatsioonijuht

Kahe kuu jooksul, 1. septembrist 31. oktoobrini, oli vallaelanikel võimalus saata ideid kuni 50 000 eurot maksva projekti elluviimiseks, mis pakuks avalikkusele huvet ja oleks üle valla kõigile kasutatav.

Tähtajaks esitati viis ettepanekut, millest kolm ei kvalifitseerunud ja üks ettepanek jäi hindamisel kõrvale.

Konkursi nõuetele vastavad ettepanekud olid Kumna küla koolilaste bussiootepaviljoni rajamine ja hoovigolfi väljakute rajamine. Kuna aga Harku vallavalitsus on tellinud bussiootepaviljonide paigaldamist väljaspool kaasavat eelarvet ja need saavad paigaldatud enne kaasava eelarve projekti realiseerimiseks ettenähtud tähtaega, siis jäi valikusse üksnes hoovigolfi väljakute rajamise idee.

Harku valla 2024. aasta kaasava eelarve raames rajatakse hoovigolfi väljakud

Kuivõrd alles jäi üks nõuetele vastav ettepanek, tegi komisjon Harku vallavalitsusele ettepaneku kinnitada tulemusel ilma hääletamist korraldamata. Seda otstarbekuse pärast, sest kaasava eelarve menetluse raames pole võimalik anda vastuhääli, tähendades, et ettepanek oleks osutunud enim hääli saanud ettepanekuks ka vaid ühe häälega. Harku vallavalitsus kinnitas 5. detsembril võiduideeks hoovigolfi väljakute rajamise, kui ainsa kaasava eelarve määrusega kooskõlas oleva ettepaneku.

Hoovigolf – lihtne ja kaasahaarav liikumine

Ettepaneku sisu on luua Harku valda neli hoovigolfi väljakut. Hoovigolf on uudne ja lõbus

terviseliikumise vorm, mis kutsub inimesi vabal ajal rohkem liikuma koos sõpradega, perega ja sobib eri huvirühmadele ühisürituste tegemiseks (firmaüritusteks, noorte aktiivtegevusteks, spordipäevade sisustamiseks, klassiohtuteks, õuevahetunni tegevusteks koolipäeval). Hoovigolf sobib ideaalselt parkidesse ja hoovidesse tänu väiksemale ruumivajadusele.

Hoovigolfi pargid, mis on kogu aeg avatud ja tasuta kasutamiseks kõigile, rajatakse nelja kooli õuealale (koolijuhtide nõusolek olemas): Tabasalu kool (10 väravaga), Muraste kool (10 väravaga), Tabasalu kooli Meriküla õppehoone (10 väravaga), Väana mõisakool (20 väravaga).

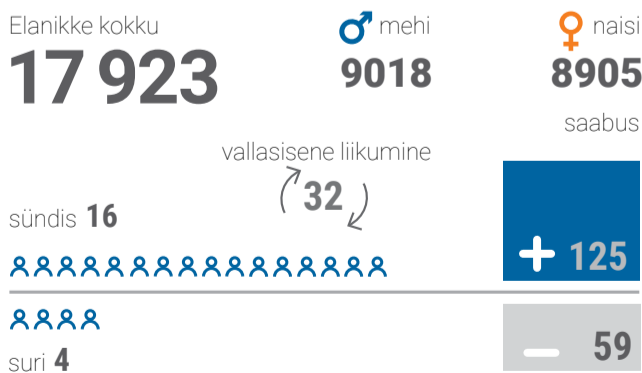
Kaasava eelarve võiduidee realiseeritakse järgmise eelarveaasta (2024) jooksul. Harku vald alustas kaasava eelarvega 2017. aastal. Eelmisel aastal võitis kaasava eelarve hääletusel harkulaste südame projekt "Atraktiivsed ronimispüramiidid" Muraste ja Väana-Jõesuu kooli õuele. Varem on kaasava eelarve toel rajatud seitse eridisainiga betoonist bussiootepaviljoni (2018), Väana-Jõesuu ranna jõulinnak ja atraktsioonid väikelastele (2019), Väana-Jõesuu mitmetarbeline kunstmurukattega spordiväljak (2020) ja Tilgu sadama puhke- ja ürituste korraldamise ala (2021) ja projekt "Liikuma kutsuv Harku vald – maastiku tõukerattapargid" (2022).

Hoovigolf on uudne ja lõbus tervise liikumise vorm. Foto on illustratiivne.

Statistika

Harku valla elanikkonna statistika seisuga 1. detsember 2023

Jõulutoetuse taotlemise tähtaeg on 15. detsember

Harku vald maksab ka sel aastal jõulutoetust eakatele, üksikvanematele, puudega lapsega perele, kolme- ja enamalapseliste peredele ning eestkostele ja kasuperedele.

17. oktoobril 2023 kinnitas Harku vallavalitsus selle aasta jõulutoetuste määrad: • 2023. aastal 70-aastaseks

saavale ja vanemale pensionäriks – 30 eurot; • kolme- ja enamalapseliste peredele – 35 eurot; • üksikvanemaga perele – 30 eurot; • eestkostele- ja kasuperedele – 40 eurot; • puudega last (lapsi) kasvatavale perele – 30 eurot.

Toetuse saamiseks on vajalik esitada avaldus Harku vallavalitsusele. Avaldusele palume märkida taotleja arvelduskonto number, millele toetus kanda, elukoha aadress ja sünniaeg.

Toetust saab taotleda infosüsteemi SPOKU kaudu aadressil piksel.ee/spoku/harku. Samuti on avalduse vorm leitav valla koduleheküljel www.harku.ee/sto/taotlemine ja saadaval Harku vallamaja infolauas, eakate päevakeskuses, Harku ja Väana raamatukogus ning Kumna kultuuriaidas. Avalduse võib saata ka e-posti aadressile harku@harku.ee.

Toetus kantakse taotleja avaldusel märgitud pangakontole. Palume kindlasti kontrollida üle esitatud pangakonto num-

ber. Kui isikul puudub arvelduskonto, makstakse toetus erandjuhtudel välja kassast.

Kellele toetus makstakse välja kassast, palume toetusele järele tulla esmaspäeviti ja neljapäeviti kella 10–12 ja 15–18.

Jõulutoetuste avalduse esitamise viimane kuupäev on 15. detsember 2023.

Küsimuste korral helistada tel 5884 7260, 5342 1350 või saata oma küsimus e-posti aadressile kadi.netse@harku.ee.

HVT

Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtuajad. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega teenistujate telefoni ja e-kirja teel.

VÄLJAANDJA
Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Tel 5556 5434, e-post vallaleht@harku.ee
Vastutav toimetaja Merike Pinn, tel 505 4894,
e-post merike.pinn@harku.ee
Küljendaja Nigul Treimann

REKLAAM JA MÜÜK

tel 5556 5434
e-post vallaleht@harku.ee

TRÜKK
AS Printall

LEVI

Eesti Post (Omniva)
Kui ajaleht ei ole jõudnud teie postkasti, palume pöörduda tel 661 6616 (E-R 9–20, L, P ja riigipühadel 9–15) või e-kirja teel info@omniva.ee

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kahe tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumise eelne nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

(Algus lk 1)

Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada, taastada ja tutvustada terviklikku loodusmaastikku, maastikuilmet, alal asuvaid looduslikke ja poollooduslikke kooslusi, elustiku mitmekesisust ja kaitsealuseid liike. Liigid, kelle elupaiku kaitstakse, on merikotkas, karvasjalg-kakk, valgeselg-kirjurähn, laanerähn, kanakull, jumalakäpp, kodukoralljuur, pruun raunjal, põõsamaran jpt.

“

Katrin Krause: Sõrve looduskaitseala sünd on ehe näide, mida on võimalik saavutada koostöös ja pikaajalise ühise pingutusega. Meie valla inimesed, volikogu liikmed, vallavalitsus, teadlased ja eksperdid olenevad ühel meelele ole 17 aasta jooksul kunagi alla andnud. Olen kõigile tänulik!

”

Sõrve looduskaitseala planeeritav pindala on 2279,5 ha, millest riigimaad on 1293,2 ha, eramaad 912,7 ha, munitsipaalmaad 28 ha ja omandivorm on välja selgitamisel 45,6 ha-l. Sihtkaitsevöönditesse jääb 1330,8 ha ja piiranguvööndisse 948,7 ha.

Kaitsealal on viis sihtkaitsevööndit: Muraste raba, Ilmandu, Sõrve, Tugamanni ja Sõrve metsa sihtkaitsevöönd.

Kaitseala territoorium on osaliselt juba praegu kaitse all Vatsla merikotka, Sõrve merikotka, Vatsla kanakulli, Tugamanni kanakulli ja Sõrve metsa kápaliste püsilupaigana. Looduskaitseala liidab olemasolevad püsilupaigad ja laiendab kaitstavat ala. Kaitsealal on väga mitmekesine loodusmaastik, kus ala põhjaosas leidub

Pärast retke Sõrve looduskaitsealal võeti ajalooline päev kokku Väana mõisakoolis. Ühispidil vallavalitsuse ja volikogu liikmed ning pärgadega jäid fotole kliimaminister Kristen Michal, keskkonnaameti peadirektor Rainer Vakra ja keskkonnaagentuuri juhtivspetsialist Madli Linder. / Foto: Elliise Kuus

looduslikus seisus loometsi, liigirikkaid looniite ja raba-kooslusi, lõunaosas laiuvad luitemännikud ning edelapiiril Väana jõe äärsed lamminiidud koos vanajõgedega. Suur osa kaitsealast on kaetud metsaga, kus leidub kaitsealuste liikide elupaiku ja kasvukohti.

Kliimaminister külastas Sõrve looduskaitseala

Samal päeval, kui valitsus Sõrve looduskaitseala moodustamine heaks kiitis, külastasid Harku valda kliimaminister Kristen Michal ja keskkonnaameti peadirektor Rainer Vakra. Koos vallavanem Katrin Krause ja vallavolikogu liikmetega tehti ühine käik Eesti kõige uuemal looduskaitsealal. Jutuks olid nii Sõrve looduskaitseala kui ka keskkonnateemad üldisemalt.

Michal tõdes, et otsust moodustada Sõrve looduskaitseala oli südamest hea teha. “Loodusväärtused sellel alal on suuremad ja asendamatumad kui siinsed maavarad,” ütles kliimaminister. “Võib-olla tulevad põlvkonnad tahavad oma valikud teha, nüüd jääb neilegi see võimalus – maavarad jäävad kaitseala all ju alles,” oli minister rahul. Ta lisas, et tulevikus on teedeehitusest vaja kasutada rohkem juba olemasolevat materjali ja selle looduskaitseala pärast ei jää taristud rajamata.

Looduse hüved Sõrve looduskaitsealal

Milline on Sõrve looduskaitseala ökosüsteemide seisund ja milliseid hüvesid kaitseala pakub, kaardistati ELME* projekti raames. Siinkohal mõned näitajad.

- Sõrve looduskaitsealal on ökosüsteemide sidusus kaks korda suurem kui Harku vallas keskmiselt, neli korda suurem kui Tallinnas ja suurem ka teistest naaberomavalitsustest.
- Metsa puitse biomassi süsiniku rahaline väärtus on 52 891 767 eurot.
- Mulla orgaanilise süsiniku rahaline väärtus u pool miljardit eurot.
- Mustikad ja pohlad: 163 tonni ja 409 690 eurot aastas, söögiseentest saadav tulu 435 073 eurot aastas.
- Looduses tehtavate virgestustegevuste väärtus on üle 180 000 euro aastas.
- Loodusturismi hinnanguline väärtus on üle 420 000 euro aastas.

Allikas: Keskkonnaagentuur, ELME projekt

* ELME – “Elurikkuse sotsiaal-majanduslikult ja kliimamuutustega seostatud keskkonnaseisundi hindamiseks, prognoosiks ja andmete kättesaadavuse tagamiseks vajalikud töövahendid” projekt, mida rahastab Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond ja SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Vallavanem Katrin Krause võttis 17 aasta pikkuse töusude ja mõnadega kulgenud teekonna kokku nii: “Sõrve looduskaitseala loomine on ülim võit meie loodusele, keskkonnale ja inimestele.”

Kohapeal oli retkejuhiks loodusmees ja Harku vallavolikogu liige Val Rajasaar: “Sõrve metsamassiiv on erakordselt liigirikas ja mitmekesine. Ja inimesed ei sega siin neid väärtusi, sest on läbipääsmatu alad, kus on elukate ja lindude rahupaik ja inimestele läbipääsetavad rajad – kõik mahuvad ära. See on viimane nii suur ja terviklik ala Tallinna lähedal ja nüüdseks on aru saadud, et kaitsealuseid liike tuleb siia juurde, sest neil pole mujal enam kohta olla. Mõne kakuliigi asustustihedus on siin suurem kui näiteks Lahemaal.” Ta lisas, et kogu selle aja on Harku vald kaitsnud neid väärtusi oma üldplaneeringu ja rohevõrgustiku teaduslikult täpse kaardikihiga. Kuna Sõrve ala väärtused on niivõrd suured, siis see ei saa olla kohaliku omavalitsuse vastutus: need on riiklikud väärtused ja nüüd sedasi ka hoiatud.

Rajasaare sõnul on võitlus Sõrve looduskaitseala loomise eest valitsenud erakordne üksimeel. “Selles küsimuses on volikogu alati olnud ühel häälel toetav,” märkis Rajasaar.

Mis on kaitsealal lubatud, mis mitte?

Kaitsealal on lubatud viibida, püüda kala, pidada jahti ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud Sõrve metsa sihtkaitsevööndis 15. veebruarist 31. juulini. Liikumispiirangu aeg merikotka häirimatu pesitsemise tagamiseks tuleneb looduskaitsealusest.

Kaitsealal on telkimine lubatud piiranguvööndis. Sihtkaitsevööndis on telkimine lubatud kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Muul juhul on telkimine lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

Kaitsealal on lõkke tegemine lubatud õuemaal ja kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Muul juhul on lõkke tegemine lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud ehitiste püstitamine, välja arvatud hoonete püstitamine metsamaale; lageraie hall-lepikutes pindalaga kuni 1 ha; veerraie kuusikutes kuni 2 ha; aegjärgne ning häilraie pindalaga kuni 2 ha.

Kaitseala piiranguvööndis on keelatud maavara kaevandamine, biotsiidi, taimekaitsevahendi, väetise kasutamine, v.a õue- ja põllumaal. Kaitseala sihtkaitsevööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud olemasolevate rajatiste hoolustööd ja olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd. Kaitseala sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus; ehitise püstitamine, välja arvatud tee või tehnovõrgu ning tootmisotstarbeta rajatise püstitamine ja loodusvarade kasutamine.

Sõidukiga sõitmine on lubatud ainult avalikel teedel, jalgratta ja ratsahobusega või suuskadel ka radadel.

VOLIKOGU ISTUNGILT:

VALLAVOLIKOGUS KINNITATI UUS VALLAVALITSUSE STRUKTUUR

Neljapäeval, 30. novembril toimus Harku vallavolikogu istung Harku vallamajas. Istungit juhatasid volikogu esimees Erik Sandla ja aseesimees Mart Eensalu.

Istungil läbis esimese lugemise Harku valla põhimääruse muutmise eelnõu.

Kinnitati 1. jaanuarist 2024 uus Harku vallavalitsuse struktuur ja teenistuskohade koosseis, millega korraldatakse ümber IT-osakonna ning arendus- ja haldusosakonna töö ja suurendati vallavalitsuse struktuuri 5,5 teenistuskoha võrra (lisanduvad sisekontrolli, kvaliteedijuhi, andmehaldur-analüütiku, osakonnajuhtaja ja 1,5 eripedagoogi või logopeedi teenistuskohat).

Valla edasiseks arenguks otsustati omandada Tiskre külas Alasniidu põik 9a kinnistu.

Harku vallas Merikülas Tilgu tee 53/3 asuv endine personali-elamu otsustati anda 25 aastaks kaitseleidiu Harju maleva tasuta kasutusse. Hoone kasutamise eesmärk on kaitseleidiu Harju maleva Harku rannikukaitse üksikkompanii kaitsetegevuse arendamine. Peale Harku rannikukaitse üksuse hakkavad hoonet kasutama ka Harku vallas tegutsevad naiskodukaitse, noorte kotkaste ja kodutütarde allüksused.

Ehituse ja planeeringute valdkonnas algatati kolm ja võeti vastu üks detailplaneering.

Tiskre külas Nõmme tee 64 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringuga soovitakse välja selgitada võimalused varem kehtestatud Tiskre külas Graumani I maaüksuse detailplaneeringu korrektoori ümberplaneerimiseks Nõmme tee 64 maaüksuse kohta, et täpsustada ehitusõigust (suurendada varem kehtestatud detailplaneeringuga maaüksusele määratud hoonestusala, ehitisealust pinda ja hoonete arvu, võimaldamaks olemasoleva elamu laiendamist ja kahe abihoonete püstitamist) ning lahendada juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise küsimus.

Tiskre külas Apametsa Vlb kvartali (Apametsa tee 6, Apametsa tee 8, Merelaine ja Käeno) detailplaneeringuga soovitakse välja selgitada võimalused maaüksuste jagamiseks 18 elamumaa (millest 13 krunti on korterelamumaa ja viis üksikelamumaa krundid), kuueks üldkasutatava maa ja kaheksaks transpordimaa krundiks ning määrata ehitusõigust 13 korterelamu ja viie üksikelamu püstitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk tehnovõrkudega varustamise ja juurdepääsude lahendamise.

Tiskre külas Toome tee 1 ja Liiva tee 10 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringuga soovitakse selgitada välja võimalused maaüksuste jagamiseks üheksaks elamumaa (millest kuus krunti on korterelamumaa ja kolm üksikelamumaa krundid), kaheks üldkasutatava maa ja viieks transpordimaa krundiks ning määrata ehitusõigust kuue korterelamu ja kolme üksikelamu püstitamiseks ning lahendada tehnovõrkudega varustamise ja juurdepääsude küsimus.

Võeti vastu Tabasalu alevikus Tammede allée 39 maaüksuse ja lähiala detailplaneering, millega planeeritakse ümber varem kehtestatud Tabasalu aleviku põhjaosa teise kvartali detailplaneering Tammede allée 39 maaüksuse kohta ning lahendatakse juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise küsimus. Olemasolevale elamumaa krundile määrata ehitusõigust ühe üksikelamu ja kuni kahe abihoonete püstitamiseks, maapealse ehitisealuse pinnaga kuni 320 m².

Algatamata jäeti keskkonnamõju strateegiline hindamine Väana-Jõesuu külas Luige tee 12 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringule.

Istungil anti ka vallavalitsuse ülevaade volikogu istungite vahelisel ajal toimunust.

Kampaania: tule Harku valla elanikuks!

Hea Harku valla elanik, kas sina oled juba oma elukoha koduvallas registreerinud?

Kutsume sind veel sel aastal, kuni 31. detsembrini end Harku valla elanikuks registreerima, sest nii laekub sinu maksutulu koduvalla järelejärgmisel aastal.

Kõigi vahel, kes registreerivad end Harku valla elanikuks ajavahemikul 1.–31. detsember 2023, loosime välja viis nutitelefoni iPhone 15.

Harku valla elanikuks registreerimise kampaania 2023 reeglid

1. Harku valla elanikuks registreerimise kampaania (edaspidi: kampaania) eesmärk on uute elanike lisandumine Harku valda.

2. Kampaania periood 1.–31. detsember 2023.

3. Kampaania raames elukoha registreerinud isikuks loetakse isik, kelle:

3.1. elukoht registreeritakse Harku valda ajavahemikul 1.–31. detsembrini 2023;

3.2. elukoht rahvastikuregistri andmetel seisuga 30. november 2023 ei olnud veel Harku vald;

3.3. elukoht 1. jaanuari 2024 seisuga on rahvastikuregistri andmetel endiselt Harku vald.

4. Loosis osalemiseks arvestatakse elanikuks registreerimist kohaliku omavalitsuse ehk Harku valla täpsusega, s.t vallasisene elukoha muutus (nt Tabasalust Väana-Jõesuus) ei kvalifitseeru loosis osalemiseks.

5. Kõikide inimeste vahel, kes vastavad punktis 3 nimetatud tingimustele, s.t kes on enda elukohaks perioodil 1.–31. detsember 2023 registreerinud Harku valla ja kelle elukoht on seisuga 1. jaanuar 2024 rahvastikuregistri andmetel endiselt Harku vald, loositakse välja viis nutitelefoni iPhone 15.

6. Kampaania auhindade loosimine on 8. jaanuaril 2024 Harku vallamaja koosolekusaalis.

Miks on oluline oma andmed rahvastiku-registris üle vaadata

E-teenuseid tuleb aina juurde. Suhtlemise võimalikkuseks on väga oluline, et rahvastiku-registris on õiged kontaktandmed.

ENEL PUNGAS

siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna juhataja

Rahvastikuregistri andmeid kasutab kogu ühiskond: inimesed, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused ja eraettevõtted. Seetõttu on eriti oluline andmete õigsus rahvastikuregistris, seda nii virtuaal- (e-posti aadressid ja telefonid) kui ka füüsilises maailmas (elukohaandmed).

Mis siis on rahvastikuregistris olevatel kontaktidel viga? Näiteks antakse riigiga suheldes oma töökontaktid, aga veidi aja pärast vahetatakse töökohta. Või tehakse andmeid sisestades kirjaviga – olen ka ise hajameelselt esitanud @gmail.ee lõpuga aadressi. Loomulikult on rahvastikuregistris automaatsed kontrollid, mis võivad tüüpilised vead küll kinni püüda, kuid kõiki eksimusi ei suuda me ette näha.

Laps saab täiskasvanuks

Eriti suur on probleem, kui kontakt ei peegelda õige inimese andmeid. Näiteks lastele dokumente võttes annavad vanemad oma kontaktid. Aga lapse täiskasvanuks saades need automaatselt ei muutu ja täiskasvanud „lapse“ ehk isegi tundlik info liigub vanematele. Siit palve juba valimisõiguslike, s.o üle 16-aastaste laste vanematele: vaadake üle, mis andmed on teie lapse rahvastikuregistri kontaktideks. Selles vanuses noor võiks ju saada talle saadetavat infot isiklikule, mitte vanemate meilile.

Kontaktandmete kvaliteeti mõjutavad loomulikult muudatused teenusepakujate juures. Hiljutine online.ee müük ja ametliku e-posti aadressi eesnimi.perekonnanimi@eesti.ee sulgemine toob kaasa olukorra, et osal seni korrektseid meiliaadresse omanud inimestel pole enam ühtegi kehtivat kontakti. Seega peab rahvastikuregister.ee portaalis oma andmed üle vaatama.

Kannatab vale kontaktiga inimene ise

Miks üldse on vaja rahvastikuregistrisse kontaktandmeid koguda? Meiliaadresside ja telefoninumbrite ebakorrektsus on kõige suurem probleem inimesele endale. Kuna andmeid kasutab kogu riik, jäävad need, kelle andmed pole korras, ilma näiteks proaktiivsetest teenustest ehk hüvedest, kus inimene ei avalda ise soovi millegi saamiseks, vaid riik teab, et ta peab seda saama ja alustab ise kontaktivõtmist.

Andmete puudulikkuse korral ei saada kätte olulisi teavitusi. Näiteks jääb tänavale pargitud auto ootamatult teetöödele ette. Kui kontaktid on rahvastikuregistris korras, helistatakse ja palutakse auto asukohta vahetada, kui mitte, võib juhtuda, et peate oma auto lunastama tasulisest parklast.

Või midagi sootuks ohtlikku – näiteks toimub õnnetus või katastroof ja selle lähistel elavaid inimesi on vaja sellega seoses teavitada. Me oleme saanud käima küll asukohapõhise SMS-teavituse süsteemi, kuid teavitust vajavad ka need, kelle elukoht on õnnetuspaiga mõjualas, aga parasjagu seal piirkonnas ei viibi.

Väga oluline on just nimelt dokumendi omanikele, et nendeni jõuaks teated näiteks juhiloa, ID-kaardi või tervisetõendi aegumisest. Ka sõeluuringute kutse kohalejõudmine on oluline. Kui võlanõuet või trahviotsust ei saada kätte, võib kontaktandmete puudumine olla rahaliselt kahjulik.

Ebakorreksete e-posti aadresside probleemi tunnetame siseministeeriumis valimiste korraldamisel elektroonilisi teabelehti saates. 2021. aastal valimistel ei jõudnud inimesteni tuhandeid teabelehti just meiliaadresside ebaõigsuse tõttu. Võimalus saada kompaktne info valimiste aja, koha, kandidaatide jne kohta peab jõudma iga valijani.

Andmed korda kerge vaevaga

Andmete kontrollimine ja vajadusel uuendamine rahvastikuregistris on lihtne, vaja on internetiühendusega arvutit või nutiseadet ning autentimist aadressil rahvastikuregister.ee. Kui ei ole võimalik internetiks või digipädevust, on võimalik oma andmeid ajakohastada ka kohalikus omavalitsustes kohapeal.

Soovitame kõigil, aga eriti neil, kes hiljaaegu meiliaadressi või elukohta vahetanud, vaadata rahvastikuregistris üle oma andmed ning need ajakohastada.

Haridus- ja teadusministri Kristina Kallase tänukirjaga nimetati Väana mõisakooli kauaaegne õpetaja Tiiu Tuisk riikliku elutööpreemia kandidaadiks.

KRISTI REISENBUK

Väana mõisakooli huvijuht-kultuurikorraldaja

Kuna tänukiri imelike asjaolude tõttu läks kaduma umbes kuuks ajaks, siis saime selle tema juubeli hommikuks ikkagi ilusasti üle anda koos mõisakooli pere õnnitlustega.

Õpetaja Tiiu Tuisk on olnud tõeline hariduse pärl üle 60 aasta, kelle kodukool oli kõigi õppurite õnneks Väana mõisakool. 2011. aastal lõpetas õpetaja Tuisk 54 aastat väldanud aktiivse koolitöö, kuid seniajani nõustab ta lapsevanemaid ainealastes ja muudes pedagoogilistes küsimustes. Pärast igapäevast õpetajatööd loobumist jätkas ta koduhoovi muinasjutulises aiamaajakeses õpetamist individuaalõppena, kus jagas teadmisi ja oskusi nii matemaatikas kui ka eesti keeles. Selline õpetamine jätkus 2021. aastani. Teadaolevalt on praegu õpetaja Tuisu valmimisel matemaatika nipiraamat.

Suur panus hariduse kvaliteeti

Õpetaja Tuisk on läbi elu olnud aktiivne hariduse ja harituse eeskõneleja. Olles kokku puutunud mitme riigikorraga, on talle alati südamelähedane olnud Eesti, meie isamaalisus ja maalähedane elu. Väana mõisakool on olnud hariduse kodu 168 aastat, millest märkimisväärse osa on olnud meiega õpetaja Tuisk. Viimati panustas õpetaja Tuisk kooli 160. aastapäevaks välja antud raamatu „Lood jutustavad lugu“ koostamisse, mille tarvis

Tänukiri ministrilt. Tiiu Tuisk nimetati riikliku elutööpreemia kandidaadiks

26. novembril tähistas õpetaja Tiiu Tuisk oma 85. sünnipäeva. Kuna ministri tänukiri imelike asjaolude tõttu oli umbes kuu aega kadunud, siis saime selle tema juubeli hommikul ikkagi ilusasti üle anda koos mõisakooli pere õnnitlustega. / Foto: erakogu

valis mahuka arhiivmaterjali hulgast välja parimad palad avaldamiseks.

Õpetaja Tuisk on suurepärane eeskuju elukestvast õppest ja õppimisest. Väärt õpetaja peab Eesti rahva suurimaks rikkuseks meie mõistust, mille arendamise nimel tuleb iga päev tööd teha hoolimata east või ajast. Ta ise on selles ehe eeskuju olles üks Väana külakoja asutajaliikmetest, Väana mõisa ajaloolise materjali loojatest ja tutvustaja sidudes mõisa ajaloo nii Harjumaa kui ka Eesti ajaloo ja kultuuriloo. Aktiivsest koolitööst taandudes keskendus ta omaealiste vaimuteravuse hoidmisele initsieerides Väana Veenuste loomise ja selle hariduskultuurilise tegevuse.

Teadmiste jagaja ja missiooni kandja

Õpetaja Tuisk on õpetaja ja harituse kujundaja selle kõige

suuremas tähenduses. Peale õpetamise on ta koos teiste Väana mõisakooli õpetajatega osalenud Väana mõisa ajaloo ja selles antava hariduse tutvustamises. Iga aasta osaletakse üle-eestilises ettevõtmises „Unustatud mõisad“. Õpetaja Tuisk on olnud üks aktiivse-

maid ekskursioonide korraldajaid ja selle tarvis ajaloolise materjali koondajaid, mida kasutatakse tänini.

Hariduskoostööna võib esile tuua kõrgel tasemel lavastatud näitemänge, mis on olnud loomulik osa õppest ja haridusest.

Õpetaja Tuisk ei ole särav eeskuju mitte ainult nooremale põlvkonnale, vaid igas eas inimesele. 85-aastasena on ta hea sõber, kolleeg ja suuna näitaja paljudele – olgu see lapsevanem, õpilane, vilistlane või kogukonna liige. Kui igaüks meist annaks nii palju või poolegi tema panusest, oleks Eesti veel isamaalisem, targem, uuendusmeelsem ja tervem.

Ka heitlikes oludes on õpetaja Tuisk teadmiste jagaja, tundemaailma rikastaja, käitumiskultuuri kujundaja, kultuurse inimese vormija, missiooni kandja ja elluviija.

Õpetaja Tiiu Tuisk on olnud minu klassijuhataja.

Õpetaja Tiiu Tuisk

Tiiu Tuisk on sündinud Võrumaal, Vastseliina lossi lähisel veskiomaniku peres, üles kasvanud Läänemaal.

Õppinud Haapsalu pedagoogilises koolis, Tartu ülikoolis ja Tallinna pedagoogilises instituudis õpetaja ja eesti keele erialal.

Omal ajal jäi ta isamaalisuse tõttu ilma teenelise õpetaja tiitlist, sest „õpetaja Tuisu poliitiline platvorm ei vastanud nõukogude õpetaja omale“.

Nii nagu omal ajal mõisaproua Pauline Luise von Stackelberg lõi aluse Väana mõisakooli tekkele 19. sajandil, on sellele võrdväärse panuse andnud õpetaja Tuisk, olles pea terve oma elu pühendanud hariduse ja kultuuri edendamise ajalooliselt väarikas hariduse kodus – Väana mõisakoolis.

Tabasalu looduspargis kuulutati välja Harku valla jõulurahu

Pühapäeval, 3. detsembril süüdati Tabasalu looduspargis üheskoos esimese adventi küünal ja kuulutati välja Harku valla jõulurahu. Meeleolu löid muinasjutulised jalutus-käigud ja nautida sai imelist valgusmaagiat ja tuletantsu-sõud. Vallavanem Katrin Krause soovib kõigi kodudesse ja südamesse adventiajal lootust, valgust, helgust ja julgust unistada.

Ilusat alanud jõuluootust!
(HVT, fotod: Silver Raidla)

Tabasalu kooli tüdrukud on eriti edukad olnud rahvastepalli võistlustel. / Fotod: Tabasalu kool

Tabasalu kooli tüdrukud võitsid rahvastepallis rändkarika ning nii poisid kui ka tüdrukud on olnud edukad TV 10 Olümpiastardi võistlustel.

OLGA SAIKOVSKAJA

Tabasalu kooli direktor

Novembris toimusid Harjumaa koolidevahelised meistrivõistlused rahvastepallis.

Esimestena läksid 8. novembril võistlustulle 4. ja 5. klassi tüdrukud. Võistlused toimusid Kiili koolis, kuhu oli kohale tulnud 28 võistkonda. Tabasalu kooli võistkond, kuhu kuulusid Herta Eliis Alev, Kreete Kopti, Susanna Lee Kõran, Reana Evely Mazurtšak, Ariadna Pavliy, Marii Oras, Marii-Heleen Piht, Liv-Grete Raudsepp, Emilia Palmipuu (kõik 4. klass) saavutas tihedas konkurentsis tubli 3. koha.

Tabasalu kooli õpilased on edukad spordis

4. ja 5. klassi poiste mängud peeti 16. novembril Sakus ning seal osales 33 võistkonda. Poisid jäid 17. kohale.

Edukad ka TV 10 Olümpiastardis.

21. novembril peeti 3. klasside poiste võistlus Kehra spordihoones 26 võistkonna osavõtul. Tabasalu kooli esindasid Gregor Kalam, Arion Koppel, Steven Laanisto, Holger Mõtlük, Villiam Pajuste, Zeke Tingas, Kenert Toomväli, Melvin Uudmäe.

29. novembril käisid 3. klassi tüdrukud Helena Ilmjärv, Kirsi Kruse, Lisete Leuska, Anna Majuri, Deandra Markson, Lisette Olli, Mette Mai Raudsepp, Saara Unga võistlusmängudel Raasikul, kus saavutasid 2. koha. Koolide arvestuses võideti esikoht (rändkarikas).

Edukad TV 10 Olümpiastardis

24. novembril oli Lasnamäe kergejõustikuhallis TV 10

Olümpiastardi Harjumaa I etapp. Ka seal said Tabasalu kooli õpilased väga häid tulemusi.

Tüdrukute vanemas astmes jõudis kõrgushüppes isikliku rekordiga 1.45 kolmandale kohale Lore Ehrstein (Tabasalu kergejõustikuklubi).

Tüdrukute nooremas vanuseastmes saavutas Kreete Palumets (Tabasalu ujumisklubi) teivashüppes 1.80-ga esikoha ja kaugushüppes 4.23-ga 3. koha, 60 m tõkkejooksus ja 60 m jooksus 4. koha.

Esikümnesse tuli veel Patrick Pottmann 60 m jooksus tulemusega 8,42.

Õpilasi valmistasid ette ja juhendasid Tabasalu kooli kehalise kasvatuse õpetajad Lea Ilves ja Martin Tsegodaev.

LÜHIUUDISED

Harku valla tüdruk tunnistati kriketikoondise parimaks

Meie kohalik Harku valla tüdruk Viktoria Frey (pildil) tunnistati kahes mängus neljast Eesti kriketikoondise parimaks mängijaks.

Eesti naiste kriketikoondis mängis novembris Euroopa kriketisarjas (ECI) Malta vastu.

Eesti ja Malta mängisid omavahel neli T10 formaadis kohtumist. Tegemist oli Eesti naiskonna debüüdiga ECN-i (European Cricket Network) korraldatavatest ECI võistlustest. Varem on Eesti naiskond pidanud rahvusvahelisi mänge ainult meie naaberriikide naiskondade vastu.

Eesti koondise koosseisus Malta vastu olid Maret Valner (kapten), Liina Sõrmus, Ragne Hallik, Laima Dalbina, Natalia Tykhonravova, Viktoria Frey, Mirjam Frey, Natallia Zholudz, Amy Pattenden, Sirli Pattenden, Asma Ul Hosna Shifa, Gheetma Madanayake, Beenish Wani.

Peatreener on Terry O'Connor. (Mirjam Frey)

Suusad alla!

Jagunud on nii lund kui ka külmakraade ja nüüd saab suusad alla panna. / Foto: Strantum

Suusarajad on valmis saanud Tabasalu looduspargis, kus raja pikkus on 8 km, Tabasalu kooli territooriumil on sees pooleteise kilomeetri pikkune suusaring ja suusajäljed on sisse aetud ka Alasniidu mänguväljakul.

Kui lund ja külma jagub, tehakse suusarajad ka Harkujärvele (1,5 km), Vääna (3 km), Muraste kooli staadioni alale (2,5 km) ja Väänä-Jõesuu kooli juurde (1,5 km). Head libisemist! (HVT)

SELVERI TIBU JÕULUMAA KUTSUB KÜLLA!

Erinevates Selverites 12.-22.12

Tulge kohtuma Selveri Tibu ja jõuluvanaga!

Koos päkapikuga paneme kirja jõulusoovid ja meisterdame kuusehteid ja jõulukaarte. Ilusas jõulunurgas saab teha mälestuseks fotosid.

OOTAME!

12.12 Tondi Selver	kell 14-18	17.12 Peetri Selver	kell 11-15
13.12 Arsenali Selver	kell 14-18	18.12 Tabasalu Selver	kell 14-18
14.12 Kakumäe Selver	kell 14-18	19.12 Kadaka Selver	kell 14-18
15.12 T1 Selver	kell 14-18	21.12 Pirita Selver	kell 14-18
16.12 Kurna Selver	kell 11-15	22.12 Järve Selver	kell 14-18

SELVER

Kuidas jõulutulesid niiskes keskkonnas õigesti kasutada

Üha rohkem on valguskettidega ehitatud rõdu- ja aknaääri, katuseräästaid ning puid-pöösaid. Ouline on meeles pidada, et elekter ja niiskus ei ole sõbrad, mistõttu tuleb enne tulede paigaldamist veenduda nende ohutuses ja teha kindlaks, et need õuetingimustesse sobiks.

Milliseid valgusteid tohib õues kasutada? Õues tohib kasutada ainult välistingimustesse mõeldud või veekindla märgisega tähistatud jõulutulesid. Seda, kas jõulutuled on mõeldud õues kasutuseks, saab üldjuhul lugeda pakendilt või kasutusjuhendilt või pakendil märgitud IP-kaitseastet kirjeldavalt tähiselt. Hea teada! Eelista õuevalgustite puhul leedpirne, sest need ei kuumene üle ning on ohutud paigaldamiseks puuokstele või muudele tuleohtlikele pindadele.

Kuidas jõulutulesid kinnitada? Ohutuse seisukohalt ei ole mõistlik kasutada jõulutulede kinnitamiseks teravaid vahendeid nagu naelad, kruvid või klambrid, sest need võivad kahjustada nii juhtmeid kui ka pinda, mille külge juhtmed kinnitatakse. Hea alternatiiv on aasad ja konksud, millele saab juhtmeid asetada või õues kasutamiseks loodud kinnitusklepsud.

Kuidas oleks kõige parem valgustust vooluvõrku ühendada? Kõige parem on paigaldada hoone välisseinale niiskuskindlaid ja rikkevoolukaitsmega varustatud pistikupesad, mis aitab ära hoida lühiseid või elektrilööke. Läbi akna veetud juhe ei ole hea lahendus, sest akent sulgedes võib juhe saada viga ja tekkida lühise või elektrilöögi oht. Kui ikkagi on vaja eemalt toide tuua, võib kasutada selleks pikendusjuhet, kuid ainult sellist, mis on õues kasutamiseks.

Kui ohutu on õues kasutada tavalist pikendusjuhet? Tavalised pikendusjuhtmed ei pea vastu vihmale ega lumele. Ilma veekindlate omadusteta võivad juhtmed kahjustuda ja niiskus sattuda pistikupesadesse, mis suurendab elektrilöögi ja tuleohtu riski.

Kui jõulutuled on pimedal ajal kogu aeg vooluvõrku ühendatud, siis kas nad "põlevad" ka kiiremini läbi? Kui valgusti pidevalt põleb, kulub ka lambi eluiga kiiremini. Samas on lampidel ette antud teinegi piirväärtus, mis on sisse-välja lülituste arv. See tähendab, et pidev sisse-välja lülitamine mõjub lambi elueale samamoodi lühendavalt ja võib lambi isegi kiiremini läbi põletada. Jõulutulesid kasutatakse siiski suhteliselt lühikest aega (keskmiselt paar kuud aastas), mistõttu pole jõulutulede eluaeg mõttes väga vahet, kas valgustus põleb kogu aeg või mitte – pigem on küsimus elektrikulus.

(Allikas: Eesti Energia energiatarvete blogi)

Katustele kogunev lumi võib kujutada endast ohtu nii katuste all liiklejatele kui ka varale. Majaomaniku kohustus on hoida katused puhtad ja ohutud.

Lumekoormus ohustab eriti teras- ja puitkonstruktsioonidega kergeti või ehitiste osi (varjualused, varikatused, karniisid), lameda katusega või väikese katusekaldega ehitisi (benziinijaamad, spordirajatised, angaarid, estakaadid) ning vanemaid amortiseerunud ehitisi. Lisaks tuleb vältida lume ja jää kogunemist katuse räästarennidesse ning sajuvee äravoolutorudesse ja -lehtritesse, sest see võib kahjustada sajuveesüsteeme ning takistada katusel lumesulamisevee ärajuhtimist. Oht suureneb veelgi sulailmadega, mil lumi ja jää hakkavad katustelt alla libisema. Võimaliku ohu korral tuleb piirata inimeste ligipääsu räästaulusele alale ja puhastada kohe nii katust kui ka räästaid. Lumekoormuse hindamisel tuleb silmas pidada, et seisnud

Katused tuleb hoida lumest ja jääst puhtad

ja märgunud lume kaal on tunduvalt suurem värske lumekihi kaalust. Üleliigne lumi tuleb katustelt eemaldada ja samal ajal jälgida, et see ei tekita ajutist lisakoormust (nt ajal, mil enne lume alla viskamist kogutakse lumi kokku ühte katuseserva).

Nõuded lume ja jää eemaldamisel:

- katusel liikudes tuleb kasutada turvavarustust ja end kindlalt konstruktsiooni külge kinnitada;
- kui hoone omanikul pole nõuetekohast turvavarustust ja muid tööohutuse tagamiseks vajalikke vahendeid, tuleb katuse lumekoristustööd tellida;
- katusele minnes tuleb arvestada ilmaoludega, sest jää, tugev lumesadu ja tuul võivad alla kukkumise riski suurendada;
- lund ei tohi visata hoone kõrgemalt osalt madalama-

le osale, sest nii võib tekkida liigne koormus hoone madalamale osale ja põhjustada selle varingut;

- kui lund visatakse inimeste ja sõidukite liikumistsooni, tuleb enne piirata inimeste ligipääsu sellesse tsooni;
- ohutuks liikumiseks on soovitatav paigaldada katusele katusesillad ja -redelid;
- lume ja jää katusest varisemise takistamiseks paigaldada katusele lumetõke;

Majaomaniku kohustus on hoida oma maja katust puhas ja ohutu. / Foto: Merike Pinn

- lume ja jää sulatamisel vältida keemilisi aineid ja tehnoloogilisi vahendeid ning teravaid esemeid, mis võivad katusekatet vigastada;
- lume ja jää mehaanilisel eemaldamisel kasutada õigeid vahendeid, et vältida külmaga rabadaks muutunud katuse või selle katte lõhkumist.

Katuseräästad peavad olema ohutud igal ajal. Majaomaniku kohustus on jälgida katuse koguneva lume ja jää seisukorda. Ehitise omaniku kohustuste eiramine on rahaliselt karistatav. Varalise kahju tekkimisel vastutab omanik tsiviilkorras, teisele inimesele tervisekahjustuse põhjustamisel võib järgneda omaniku vastutus karistusseadustiku alusel.

TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET

Eakate päevakeskus kutsub jõulu käsitöömüügile

Eakate päevakeskus Tabasalus (Teenuste 2) kutsub jõulukinkide otsijaid läbi astuma jõulueelselt käsitöömüügilt, mis on avatud 15. detsembrini.

akate päevakeskuses pakutakse käsitööd väikestest heegeldatud päkapikkudest kuni suurte lapitekkideni. Osta saab puust mänguasju, jõulupärgi, tikitud kaarte, pehmeid mänguasju ja kootud kindaid

Jõulumüügilt leiab kingitusi jõuluvana kingikotti. / Fotod: Merike Pinn

ja sokke nii suurtele kui ka väikestele. Soetada saab nii soolaseid kui ka magusaid hoidiseid.

Kindlasti leiab jõulumüügilt mõne ilusa lapiteki või pehme mänguasja ja jõuluvana kingikotti.

Tule astu läbi ja vali kingitus, mis on valmistatud sooja südame ja hea tujuga. Kui ostad käsitöömüügilt, toetad oma ostuga just meie valla käsitöölisi.

Käsitöö jõulumüük eakate päevakeskuses on avatud kuni 15. detsembrini esmaspäeval ja neljapäeval kell 11–17; teisipäeval, kolmapäeval ja reedel kell 11–16. Päevakeskuse telefon 603 2171.

MERIKE PINN kommunikatsioonispetsialist

JÕULU OOTUS KUMNA KULTUURIAIDAS

29. NOVEMBER 16:00	30. NOVEMBER 16:00
Vaigukipsi töötuba osalustasu 15€	Meisterdame endale või sõbrale jõulukalendri koos kommidega
06. DETSEMBER KELL 16:00	12. DETSEMBER KELL 16:00
Meisterdame jõululise lauaseade	Meisterdame jõulukaarte ja paneme koos heade soovidega teele
14. DETSEMBER KELL 16:00	18. DETSEMBER KELL 16:00
Šokolaadi tühvliid osalustasu 15€	Kokkame - teeme piparkooke

LISAINFOT VAATA FB KUMNA KULTUURIAIT

KUMNA KULTUURIAIT
HARKU VALD
VISIT HARKU

Esmaspäeva õhtuti heegeldame!
kell 18-21

Tuniistehnika kursus
Muraste Külaseltsis Lee tee 9

15 ja 22. jaanuar
05, 12 ja 26. veebruar
04. märts 2024

- tuniisi tingimärgid ja mustrite lugemine
- erinevad silmused ja mustrid
- edasi-tagasi ja ringselt heegeldamine
- kasvatamine ja kahandamine
- detailide ühendamine
- tuniisi nõõpaugud
- tuniisi nupud
- mitmevärviline tuniis
- lapiline tuniis (entrelac)
- palju muud uut ja põnevat

Osalustasu 178 eurot

Tule heegeldama!

Juhendab käsitöömeister Aivi Tamm
Lisainfo: aivi@aada.ee, 527 5551

Aada Design OÜ www.aada.ee FB/aadadesign

Aastavahetuspidu Humala Tallis

31. DETS
KELL 17.30 - 2.00

ÜLLATUSESINEJA MÄNGUD ILUTULESTIK BAAR

PILET EELMÜÜGI: 30.11.2023 - 10€ € 01.12.-23.12.2023 - 12€ € 24.12.2023 - 15€ € VISITHARKU.COM

Comedy Estonia esitleb: Alexandr Popov

TANTSUKS **Player**

FANTAASIAKUUSK 2023 OOTAB OSALEJAJD

MEISTERDA ÜKS VAHVA FANTAASIAKUUSK KOOS PERE VÕI SÕPRADEGA, KAS KLASSIGA VÕI LASTEAIAS. SAADA OMA KUUSEST FOTO 12. DETSEMBRIS ADRRESSIL: KUMNAKULTUURIAIT@HARKU.EE

LENNUKAMAJD IDEID OOTAVAD ALUHINNAD
Lisaks premeerib Kumna Kultuuri Selts parimat osalejat sõltuvalt

Tuleb: Harku, Väära, Kõrre, Harku, Tabasalu, Käsitöömüügi, Kumna Kultuuri Selts

Muraste Koolis on iga õpilase individuaalne areng ja koolirõõm pühendunud õpetajatele südameasjaks.

Ootame oma meeskonda alates jaanuarist 2024

JUHIABI-HALDUSSPETSIALISTI

Peamised tööülesanded:

- Koolihoone ja koolihoovi heakorra tagamine ja õppekeskkonna arendamine koostöös erinevate partneritega.
- Hooldus- ja remonttööde ning teiste kaupade ja teenuste hangete planeerimine ja läbiviimine vastavalt Harku valla hankekorrale ning tööde korraldamine koostöös Strantum OÜ-ga.
- Toitlustamise korraldamine ja toitlustusprogrammi ANC korrektse kasutamise tagamine koostöös köögimeeskonnaga.
- Töötervishoiu ning töö- ja tuleohutusega seotud ülesannete täitmine sh töökeskkonnaspetsialisti ülesanded.
- IT-riistvara korrashoid, e-posti paroolide haldus, koostöö vallavalitsuse IT-osakonnaga, tehniline tugi riistvaraga seotud küsimustes.
- Muud assisteerivad tööd vastavalt vajadusele.

Ootame Sinult eelkõige tegevusvaldkonna tundmist ja varasemat töökogemust eelpool kirjeldatud tööülesannete täitmisel, iseseisvust, algatusvõimet, head läbivõimelisust ja suhtlemisoskust, kohusetundlikkust ning koostöövalmidust ja eesti keele oskust C1 tasemel.

Meie juures saad teha huvitavat ja tähenduslikku tööd. **Meil on** toetav ja innustav meeskond, mõnus tööõhkkond ja arengut ning koostööd väärtustav juhtkond. Pakume paindlikku tööaega vaheaegadel, tasuta sportimisvõimalust Tabasalu Spordikompleksis, 3 tasustatud tervisepäeva aastas ja suvepuhkust 35 päeva.

Helista **5389 1195** (koolijuht Liina Teesalu) ja räägime täpsemalt. **Ootame Sind!**

Kandideerimiseks palume esitada elulookirjeldus ja motivatsioonikiri e-posti aadressile liina.teesalu@murastekool.edu.ee hiljemalt 13. detsembril 2023.

Muraste Koolis on iga õpilase individuaalne areng ja koolirõõm pühendunud õpetajatele südameasjaks.

Ootame oma meeskonda alates jaanuarist 2024

ABIÕPETAJAT

Peamised tööülesanded:

- Õpilaste toetamine õppimisel klassiruumis või individuaalselt õpetaja juhiste järgi.
- Õpetaja toetamine tundide ettevalmistamisel, läbiviimisel ja õpilaste tööde tagasisidestamisel.
- Õpilaste juhendamine enne õppetöö algust, vahetundides ja peale õppetööd.
 - Järelvastamiste läbiviimine.
 - Õpilaste saatmine õppekäikudel.
- Õpetaja asendamine õppetöö läbiviimisel.

Ootame Sinult eelkõige tahet ja oskusi toetada iga õpilase arengut, head kohanemisvõimet ning valmisolekut õppida, väga head suhtlemis- ja meeskonnatööoskust, kesk- või kõrgharidust, tööks vajalikke pedagoogilisi pädevusi ja eesti keele oskust C1 tasemel. Kasuks tuleb eelnev töökogemus õpetaja või abiõpetajana.

Meie juures saad teha huvitavat ja tähenduslikku tööd. **Meil on** toetav ja innustav meeskond, mõnus tööõhkkond ja arengut ning koostööd väärtustav juhtkond. Pakume paindlikku tööaega vaheaegadel, tasuta sportimisvõimalust Tabasalu Spordikompleksis ja suvepuhkust 42 päeva.

Helista **5389 1195** (koolijuht Liina Teesalu) ja räägime täpsemalt. **Ootame Sind!**

Kandideerimiseks palume esitada elulookirjeldus ja motivatsioonikiri e-posti aadressile liina.teesalu@murastekool.edu.ee hiljemalt 13. detsembril 2023.

TEATED:

- Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsen, tel 5662 1300
- Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja disainimine. Aitame leida parima lahenduse teie fassaadile! Tel 5647 4077, info@europlaster.ee
- Müüa korralikku eestimaist toidukartulit. Tallinna ja lähiumbrusesse kohaletoomisega 18 eurot 30 kg kott. Alates 60 kg kohaletoomine tasuta. Sordid Laura, Princess (satali), Lilly (muredam), Tellimine tel 524 6035 või www.kartulid.ee
- Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Lepp, sanglepp, kask, saar. www.pakhalupu.ee, e-post: pakhalupu@gmail.com, tel 509 9598.
- Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. mehitus@gmail.com, tel 5352 9476
- Kogenud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teeme puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbor-men.ee
- Ostan kasutusea jäänud seisva sõiduki – sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega, mitte sõidu korras. Oodatud kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järele tuln puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, e-post skampus@online.ee
- Kutselise korstnapühkija teenused, kütetekehad parandus. Tel 51 980 980, tulituli.ee
- Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936
- Väljaõppinud puudelangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puud ja teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, e-post info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee
- Vösalõikus, raietööd mootorsaega, lumetõrje käsisahaga (sh katused) Harku vallas. Tel 521 4353, e-post sompaserv@gmail.com, lvar.
- ehitusmehedharjumaal teevad järgmisi töid: koristusteenus, puukuuride, garaazide, autovarjualuste, aedade, saunade ehitus, katuste vahetus ja montaaž. Vundamentid ja puitkarkassid majad. Võtmed kätte. Tel 523 6803, e-post: ehitusmehedharjumaal@gmail.com
- Ostan autosid, maastureid ja kaubikud igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565
- KILLUSTIK, LIIV, MULD, FREES-ASFALT veoga. Tel 507 9362
- Viime tasuta ära teie vanad ja katkised kasutult seisvad kodumasinad, vana metallikolu ja komplekssed elektri- ja elektroonikaseadmed. Tel 565 1156
- Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väiksemahulisi töid. Tel 5660 7554, janek@janelldisain.ee
- Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres
- Korstnapühkimise teenus kutsutunnistusega korstnapühkijalt. Väljastan nõuetekohase akti. Tel 528 1968, e-post: korstnavanem@gmail.com
- EHITUSPUUSEPP / ÜLDEHITUSMEISTER. Elamise värskendamine nii seest kui väljast või koguni uue hoone loomine. Kurda muret tel 5594 9781, Andre.

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Harku vallavalitsuse 21.11.2023 korraldusega nr 651 kehtestati Tabasalu alevikus Kolde tn 1 (katastritunnus 19801:002:0966), Kolde tn 1a (katastritunnus 19801:002:0174) ja Kolde tn 1b (katastritunnus 19801:001:3761) maaüksuste ning lähiala detailplaneering Hirundo OÜ (rg-kood 11220970) töö nr HDP-11/2021 alusel.

Detailplaneeringuga jagatakse Kolde tn 1 elamumaa sihtotstarbega maaüksus kaheks elamumaa krundiks detailplaneeringu põhijoonise kohaselt krunt pos nr 1 suurusega 2582 m² ja krunt pos nr 2 suurusega 3151 m². Olemasolev üksikelamu jääb krundile pos nr 1. Jagamisel moodustatud uus elamumaa krunt pos nr 2 moodustatakse osaliselt Kolde tn 1 maaüksusest ning Kolde tn 1a ja Kolde tn 1b maaüksustest. Kolde tn 1a maaüksusel paiknev alajaam tõstetakse ümber Kolde tänava ja Mere teega piirnevale alale krundil pos nr 2. Üldplaneeringu kohase rohevõrgustiku tuumala tõttu (peafunktsiooniga looduslike ressursside taastootmine) määratakse moodustatava uue elamumaa krundi pos nr 2 hoonestusala alajaama ja seda teenindava juurdepääsutee asukohale, kõrghaljastusest vabale alale. Detailplaneeringuga määratakse ehitusõigus ühe üksikelamu püstitamiseks ehitisealuse pinnaga vastavalt krundil pos nr 1 kuni 387 m² ja krundil pos nr 2 kuni 300 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 8 m ja kuni 2 maapealset korrust. Katusekalle on määratud vahemikus 0–25°.

Juurdepääs planeeringualale on lahendatud Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna maanteelt mööda Mere teed Kolde tänavalt. Detailplaneeringu kehtestamisel projekteeritakse ja ehitatakse varem planeeritud Kolde tänava sõidutee osa Mere tee lõik 1 kinnistust kuni Kolde tn 1 väravani, mis teenindab kõiki Kolde tänava elamumaa krunte ning on jäänud rajamata Kotkaste maaüksuste detailplaneeringu kohaselt (kehtestatud 28.11.2002 otsusega nr 98).

Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni baasil.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas Harku valla üldplaneeringu ja Harku valla ehitustingimusi, miljooväärtslikke alasid ja väärtuslikke maastikke määrava ning tihehoonestusalasid täpsustava teemaplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Kehtiva korralduse ja planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUS

Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:

- Viti külas Aiba tee 16 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Tabasalu alevikus Looduspargi poik 4 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

Esitatud taotluste ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses.

PLANEERIMIS- JA EHITUSOSAKOND

OÜ Warren Concrete pakub tööd

KORISTAJALE

Tabasalus asuvas kontoris.

Õhtupoolne tööaeg alates kell 17. Kolm korda nädalas. Tööle asumine on esimesel võimalusel.

Tööülesanded

- kontoriruumide ning inventari puhtuse tagamine
- ühekordsete ülesannete täitmine

Ootused kandidaadile

- puhastustöödeks vajalikud oskused ja teadmised
- kohusetundlikkus, usaldusväärsus ja sõbralikkus
- hea töötahe
- iseseisvus oma töö planeerimisel

Ettevõtte pakub

- häid töötingimusi
- meeldivat ja sõbralikku töökeskkonda

**WARREN
CONCRETE**

Kontakt:
Kimmo Liivak
Telefon: 5349 8048
e-post: info@wacon.ee

*Ta ei lahku su juurest,
Ta on sinuga koos
Sinu mälestustes, mõtetes
Sinu eludes*

Avaldame sügavat kaastunnet Evely Vahtramäele kalli ema lahkumisel. Oleme sinuga koos nendel rasketel hetkedel

Vääna Mõisakooli lasteaia- ja koolipere

Heategevuslik

VÄÄNA JÕULULAAT

VÄÄNA TALL-TÖLLAKUURIS
16. DETSEMBER
KELL 12:00-16:00

LAADAPÄEVAL ÕNNELOOS JA KOHVIK PAULINE

Tule tee jõulueelsed ostud Väänas!

MEISTERDAMINE KOOS VÄÄNA NOORTETOAGA

Kavas on laulu, tantsu ja meelt lahutavad Piip ja Tuut.

LAADAMÖLLU YEAB JAAGUP TUISK

Tegemist on Väana Mõisakooli, MTÜ Väana Selts, SA Väana Mõisakooli ja Tabasalu Lion klubi korraldatava heategevusliku laadaga, mille tulu läheb Väana Mõisakooli õpilaste Teaduspäeva ning Harku valla laste toetuseks!

Est Viimistlus

Korterite ja eramute remont ning viimistlus

Kõik ühest kohast.

www.estviimistlus.ee +372 55688706

REKLAAM

100% täislahendus!

Seinte värvimine
Pahteldamine
Krohvimine

Plaatimine
Hüdroisolatsioon

Santehnikatööd
Elektritööd

Parketi paigaldus

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

KORTERITE ja
VANNITUBADE
remont ja viimistlus

info@meisterviimistlus.ee
vannitoaremont.eu
tel 5620 8888

SOOVID MÜÜA
KINNISVARA?

1000
KINNISVARA-
TEHINGUT

ELERI SOONSEIN
+372 52 77 354
eleri@domare.ee

DOMARE
KINNISVARA

Lasteabi.ee
116 111

Müüme jõulupuid juba 1. ja 2. advendil!
Igapäevaselt avatud 13.-23.dets.

MÜÜGIL:
Lõikekuused ja nulud,
potikuused, jõulupärjad,
mesi, tulepakud jm.

21.-23.dets on puukoolis
Jõuluvana
Rohkem infot FB ja kodulehel!

Vaana Puukool

Eriline Kingiturg
Astangul

Laupäev, 9. detsember
kell 10-14

Astangu 27, Haabersti, Tallinn

Eriline Kingiturg
Astangul

Valitsev Eesti meister BC Kalev/Cramo toob meistriliiga korvpalli Tabasallu!

Praegu PAF Eesti-Läti liigas liidripositsiooni hoidev BC Kalev/Cramo on hooaega alustanud kümne võidu ja ühe kaotusega ning laupäeval, 16. detsembril võrustatakse Tabasalu kooli võimlas noorenduskuuri läbi teinud Viimsi meeskonda.

"Mul on hea meel, et saame väiksematesse sportlikesse kogukondadesse, nagu see on Tabasalu, viia sellisel tasemel spordiürituse," sõnas BC Kalev/Cramo peatreener Heiko Rannula.

Kalevlaste ridadest leiab mitu Eesti koondise kandidaati: Kregor Hermet, Hispaaniast naasnud Rauno Nurger, Itaaliast naasnud Mikk Jurkatamm, Leemet Böckler, Mihkel Kirves. Viimsilaste ridadesse kuuluvad noored andekad mängumehed Stefan Vaaks, Jorgen Rikberg, Marten Maide ja Gerrit Lehe.

Kohtumine Tabasalu kooli võimlas algab 16. detsembril kell 17. Uksed avatakse kell 16 ja mängule saab pileteid osta nii eelmüügist Piletitasku keskkonnast kui ka kohapeal.

Peale korvpallimängu on saali oodata esinejaid ja üllatusauhindu pealtvaatajatele ning saab käia Kalev/Cramo fännipoes.

(HVT)

www.piletitasku.ee

PAF EESTI-LÄTI KORVPALLILIGA

KALEV BASKETBALL CLUB VS VIIMSI

CRAMO

16. detsember
kell 17.00
Tabasalu
Kooli Spordihoone

